

Predikan i Skepplanda kyrka 2021 av Tobias Bäckström

Tredje söndagen i påsktiden

"Den gode herden"

Hes 34:11-16

1 Petr 2:22-25

Joh 10:1-10

Ps: 60, 641:7, 653, 472, 157, 59

Det finns två sorters herdar. Dels finns det de som går *efter* hjorden och föser den framför sig. Och som gärna har hjälp av fårhundar som springer och nafsar fåren i bakhasorna. Det är de herdar som vill ha bra överblick och kontroll över sin hjord. Är det något får som försöker avvika och ta en annan väg så ser man det direkt och han kan skicka iväg en av sina hundar för att hämta tillbaka det.

Sen finns det de herdar som går *före* hjorden och *kallar* på dem. Fåren följer efter men i sin egen takt. Det är vanligtvis inget problem eftersom de gärna vill vara nära herden. Men det är heller inget som hindrar om de går sin egen väg. Inga hundar springer efter dem och skäller. Herden har ju heller inte samma kontroll, han kan inte gå där och vrida på huvudet hela tiden.

Idag handlar det om ledarskap, särskilt då kyrkligt ledarskap. Och den tydligaste bilden av det kyrkliga ledarskapet är just herden. *Pastor* är det latinska ordet för herde, vi har beteckningen *kyrkoherde*, och biskopens *kräkla* som han använder i liturgiska sammanhang är ju en herdestav.

Men hur ser ett gott kyrkligt ledarskap ut? Jesus själv är ju den gode herden, det är ytterst han som är den som leder kyrkan, även kyrkan på jorden. Men han delegerade sitt ledarskap till sina apostlar. *"Var en herde för mina får"* som han sa till Simon Petrus. Det är ett ledarskap som sen har gått vidare genom handpåläggnings då apostlarna invigde nya ledare i kyrkans tjänst. Och på samma sätt i generation efter generation till våra dagar. Allt ledarskap i kyrkan går tillbaka till den gode herden själv. Den legitimitet man har som ledare kommer från ytterst från Jesus. Det betyder att ledarskapet måste prövas utifrån Jesus själv.

För det finns ju dåliga herdar också. När jag tänker på herden som går bakom hjorden och med mer eller mindre tvång försöker fösa den framför sig så är det sektledaren jag ser framför mig. Kännetecknande för en sektledare är den auktoritära ledarstilen där man avkräver blind lydighet av medlemmarna. Den som blir med i en sekt förväntas inte fundera så mycket själv utan köpa hela paketet. Det finns inget utrymme för tvivel.

Att vara en herde som går före betyder att människor följer, *men utan tvång*. Som ledare har man inte kontroll och man kan inte mer än kalla människor. Men det är så den gode herden leder sina får.

Jesus går före och fåren följer efter, han tvingar ingen. Men hans får följer honom ändå därför att de känner hans röst. Vad innebär det att känna igen herdens röst?

Rösten är något annat än talet. Det verkar inte vara orden som spelar roll här, utan rösten. Rösten skiljer sig ju mellan oss människor, den fungerar precis som ett fingeravtryck. Man kan använda en människas röst vid identifikation. Och vi vet ju alla att man kan känna igen en väns röst även om det gått många år sedan man sist sågs.

Fåren identifierar herden på rösten, på samma sätt känner människor igen ett sant ledarskap om de identifierar Jesus i detta. Jesus talar ju inte så mycket om gode herden i dagens evangelium utan kyrkans herdar, fårens sanna herdar, och för dem är Jesus grunden. Jesus är grunden in till fåren och det är bara de som går genom grunden som är de sanna herdarna, de andra är tjuvar och rövare. De som går in genom grunden är de som har Jesus som förebild, som själva ser på honom som sin herde. Jesus gav sitt liv för fåren och ett sant kyrkligt ledarskap ser till fårens bästa, inte sitt eget bästa. De vandrar i Jesus spår. Men även om biskoparna är kyrkans herdar så är det samtidigt så att de också är får i hjorden. Ledarskapet har de på delegation.

Det som är tydligt i dagens evangelium är ju att även fåren har ett ansvar. Det är inte som i första fallet där de föses iväg åt ett visst håll, mer eller mindre motvilligt. Fåren förutsätts att själva följa den gode herdens röst.

Hur ska man då kunna lära känna igen den rösten? Hur förstår man att kyrkans ledare är kallad och sänd av Jesus själv? Ja, det är de som går in genom grunden, de som lever sina liv med korsets teologi i centrum.

Jesus röst lär du också känna när du läser bibeln. När du lyssnar till herdens röst där får du pröva det mot alla kyrkans herdar. Så märker du om det är på Jesus uppdrag som en kyrkans ledare agerar.

Herdens röst i evangelierna lär du känna när du lyssnar efter vad han har att säga just dig. Om du låter hans ord drabba dig personligen, lyssnar efter vad han vill med ditt liv och vad hans ord betyder för dig, då kommer du också att lära känna hans röst.

Den rösten ljuder också i gudstjänsten, det är förlåtelsens röst, rösten som välsignar och som säger ”för dig utgiven, för dig utgjutet”. De orden som prästen säger är på delegation från den gode herden själv. Fåren, de som vill tillhöra Kristus, lyssnar till rösten och känner igen den. Andra hör bara orden, de hör bara prästens röst, men de hör inte Jesus röst i dem.

När vi föddes som kristna, alltså vid dopet, då nämndes även ditt namn. Då kallade Jesus dig vid namn. Han har fortsatt att kalla dig genom livet. *”Följ mig” säger han. Jag är den gode herden som ger sitt liv för fåren.*”